

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega sveta

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	23-02-2015
Šifra:	720-01/14-15/5
Povezava:	020-10/14-127
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 00202-19/2014/10

Datum: 18. 2. 2015

Na podlagi 98. člena Poslovnika državnega sveta (Uradni list RS, 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 70/08) vam pošiljam:

- Odgovor na vprašanje državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi s problematiko plačil odškodnin na podlagi 72. člena Zakona o denacionalizaciji,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 23. redni seji dne 18. 2. 2015.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

Številka: 00202-19/2014/9

Datum: 18. 2. 2015

Odgovor na vprašanje državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi s problematiko plačil odškodnin na podlagi 72. člena Zakona o denacionalizaciji

Državni svet Republike Slovenije je na Vlado Republike Slovenije naslovil vprašanje državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi s problematiko plačil odškodnin na podlagi 72. člena Zakona o denacionalizaciji (ZDen). Vprašanje državnega svetnika se glasi, ali se načrtuje ustanovitev sklada ali drug finančni vir, iz katerega bi se financirale odškodnine iz denacionalizacijskih postopkov na podlagi 72. člena ZDen, ki nastanejo zaradi dolgotrajnosti postopkov in predstavljajo za občine nesorazmerno visoko finančno breme. Državni svetnik Janko Požežnik v zvezi z navedenim navaja, da imajo v skladu z določilom 72. člena ZDen upravičenci vrnjenega nepremičnega premoženja v naravi pravico, da od zavezanca za vrnitev premoženja zahtevajo tudi odškodnino zaradi nezmožnosti uporabe teh nepremičnin, in sicer od dneva uveljavitve ZDen do dneva njihove vrnitve v naravi ter da so v nekaterih primerih te odškodnine izjemno visoke in predstavljajo za zavezance veliko finančno breme. Državni svetnik nato opisuje primer Občine Žalec, ki je prejela dva takšna visoka odškodninska zahtevka, od katerih je enega že poravnala, v drugem pa od nje zahtevajo 2.600.000 EUR. Ker država pri pripravi in implementaciji zakonodaje na področju denacionalizacije ni predvidela vseh zapletov, zaradi katerih se postopki vlečejo leta in celo desetletja, obenem pa je končno breme naložila tistim, ki morajo premoženje vračati, državnega svetnika zanima, ali bo država prevzela del svoje odgovornosti in za potrebe izplačil odškodnin, ki močno bremenijo zavezance, ustanovila sklad ali jim kako drugače pomagala, še posebej lokalnim skupnostim, ki so obremenjene z nesorazmerno visokimi odškodninami iz denacionalizacijskih postopkov.

Vlada Republike Slovenije v svojem odgovoru na vprašanje državnega svetnika Janka Požežnika uvodoma pojasnjuje, da je pravna narava zahtevkov iz drugega odstavka 72. člena ZDen povsem specifična ter da ne gre za odškodnino v smislu odškodninskega prava, čeprav zakon govori o odškodninskih zahtevkih, saj manjkata elementa splošnega civilnega delikta kot podlage za povračilo škode, to je nedopustno ravnanje zavezanca in njegova subjektivna ali objektivna odgovornost. Tako za te zahtevke ni mogoče uporabiti določb iz Obligacijskega zakonika, ki se nanašajo na pogodbeno oziroma nepogodbeno škodo, niti ne gre za obogatitvene zahtevke. Te zakonske določbe urejajo namreč vrnitev koristi, ki jo je neupravičeno dosegel obogateni, medtem ko gre pri tu obravnavanih zahtevkih za koristi, ki bi jo dosegel denacionalizacijski upravičenec, če bi imel po uveljavitvi ZDen nepremičnino v uporabi in upravljanju. Podlaga za omenjene zahtevke je v določbi drugega odstavka 72. člena ZDen, ki določa, da se »odškodninski zahtevki iz naslova nezmožnosti uporabe oziroma upravljanja premoženja ter iz naslova vzdrževanja nepremičnine v času od podržavljenja do dneva uveljavitve tega zakona, ne priznavajo«. Gre za nadomestilo, povračilo oziroma odškodovanje za izgubo tiste koristi, ki bi jo upravičenec dosegel, če bi nepremičnino sam uporabljal oziroma upravljal. Ker izgube zaradi nemožnosti uporabe oziroma upravljanja premoženja ni mogoče povrniti v naravi zaradi narave stvari same, po drugi strani pa tudi ne gre

za plačilo nekakšne najemnine (saj ni šlo za najemno pogodbo), pomeni, da gre pri takšnih zahtevkih za "nečisto" denarno terjatev.

Zakon o denacionalizaciji v 72. členu sicer ne določa, kdo je zavezanec za plačilo teh odškodnin, vendar pa je glede na dejstvo, da gre za zahtevek posebne vrste, jasno, da je to tisti, ki je zavezanec za vrnitev nepremičnine v naravi. Zavezanec za vrnitev nepremičnin v naravi je veliko (od fizičnih in pravnih oseb, do občin, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, Republike Slovenije ipd.). Republika Slovenija sistemsko ne spremlja, kdo koliko takih zahtevkov je bilo vloženih in kdo so zavezanci za plačilo odškodnin, niti koliko odškodnin je že bilo izplačanih, saj za to nima podlage v zakonu.

Vlada Republike Slovenije se sicer zaveda, da lahko zahtevki za plačilo odškodnin po določbi 2. odstavka 72. člena ZDen v nekaterih primerih predstavljajo veliko finančno breme za zavezanca, vendar ob tem dodaja, da bi z ustanovitvijo sklada oziroma zagotovitvijo drugih finančnih virov, iz katerih bi se te odškodnine plačevale, ob zaključku procesa denacionalizacije (upravni organi imajo v reševanju »le« še 237 zahtevkov za denacionalizacijo od 39.711 zahtevkov), povzročila novo neenakost med denacionalizacijskimi zavezanci, in sicer tistimi, ki so svoje obveznosti že poravnali brez pomoči države in tistimi, ki jih plačilo teh obveznosti še čaka. Ob tem Vlada Republike Slovenije še dodaja, da bi morala biti ustanovitev takega sklada oziroma finančnega vira skrbno preiščena in vnaprej načrtovana, pri čemer bi bilo o navedenem kvečjemu smiselno razmišljati že prej in ne v času, ko so bili zaključeni finančno najbolj obremenjujoči postopki. Vlada Republike Slovenije tako meni, da bi v sedanjem času, ko je ostalo dejansko nerešenih še 237 postopkov denacionalizacije (kar znaša 0,6% od 39.711 zahtevkov), načrtovanje in ustanovitev takega sklada pomenilo sistemsko nedoslednost in povzročanje (novih) neenakosti.